

МОН УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра прикладної інженерії та охорони праці

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

_____ Вячеслав ЯЦЕНКО

« __ » _____ 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Безпека праці в агрономії»

Освітній рівень: Перший (бакалаврський) на основі молодшого спеціаліста

Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність: Н1 Агрономія

Освітня програма: Агрономія

Факультет: Агрономії

Умань – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Безпека праці в агрономії” для здобувачів вищої освіти за напрямом підготовки 201 «Агрономія». – Умань, Уманський НУ. – 2025. - 20 с.

Розробник:

Андрій Березовський, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри прикладної інженерії та охорони праці. _____

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри прикладної інженерії та охорони праці

Протокол від 28.08. 2025 року № 1

Завідувач кафедри прикладної інженерії та охорони праці кандидат с.-г. наук, доцент _____ (Олександр ТРУС)

(підпис)

«28» _____ 08 _____ 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету агрономії

Протокол від «___» _____ 2025 року №___

Голова _____ (Ірина ДІОРДІЄВА)

«___» _____ 2025 року

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	Нормативна	
	Спеціальність Н1 Агрономія		
Модулів – 3	Рівень вищої освіти – початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти Освітня програма Агрономія	Рік підготовки:	
Змістових модулів –3		3	3
		Семестр	
Загальна кількість годин –90		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4		Лекції	
		14 год.	4год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота:год.	
		60	82
	Вид контролю: екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Безпека праці в агрономії» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Вченою радою від 08.10.2020 (протокол №1) із змінами та доповненнями від 11.07.2024 (протокол №8).

Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності: охорона праці» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Агрономія» підготовки фахівців бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю Н1 «Агрономія» галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина.

Мета вивчення дисципліни – надання знань та умінь у майбутніх фахівців щодо створення безпечних умов діяльності і життя, правових та організаційних питань безпеки та охорони праці, гігієни праці, виробничої санітарії, технічної та пожежної безпеки, а також активної позиції щодо практичної реалізації принципів пріоритету життя і здоров'я працівників відносно результатів виробництва.

Завдання дисципліни: вивчення дисципліни передбачає забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

Предметом дисципліни є вивчення впливу на життєдіяльність та здоров'я людини зовнішніх і внутрішніх факторів.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми: вивчення змісту дисципліни базується на освоєнні курсів бакалаврського рівня вищої освіти: Українська мова в ділових комунікаціях, Іноземна мова в ділових комунікаціях, Філософія, Фізичне виховання, Основи генетики, Вища математика з основами математичної статистики, Агроекологія, Агрометеорологія, Ботаніка, Фізіологія рослин, Інформатика та обчислювальна техніка,. поєднується з вивченням освітніх компонентів Правознавство, Хімія (неорганічна, органічна й аналітична), Вступ до фаху.

Вивчення навчальної дисципліни «Безпека праці в агрономії» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Агрономія» спеціальності Н «Агрономія» галузі знань Н1 Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Безпека праці в агрономії»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 8	Навички здійснення безпечної діяльності.	ПРН 4	Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення в галузі агрономії.
		ПРН 10	Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної підготовки в обсязі необхідному для спеціалізованої професійної роботи в галузі агрономії.
		ПРН 16	Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Безпека праці в агрономії», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Безпека праці в агрономії»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	принципи державної політики в галузі безпеки та охорони праці;	лекція, семінарське заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	основний зміст законодавчих та інших нормативних актів з охорони праці;		
1.3	основні положення чинного законодавства щодо охорони праці різних категорій працівників;		
1.4	конструкції та особливості застосування засобів контролю умов праці, ;		
1.5	конструкції та технічні характеристики засобів індивідуального та колективного захисту працівників;		

1.6	види відповідальності за порушення норм і правил з охорони праці.		
2	Уміння/навички:		
2.1	застосовувати у практичній діяльності нормативні документи з охорони праці;	лекція, семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	виявляти джерела, фактори та інші види виробничих небезпек та застосовувати заходів для запобігання їх дії;		
2.3	користуватися засобами контролю параметрів безпеки та умов праці;		
2.4	здійснювати контроль за станом охорони праці на робочих місцях;		
2.5	розробляти інструкції для працівників різних спеціальностей;		
3	Комунікація:		
3.1	Уміння здійснювати комунікативні зв'язки з фахівцями інших галузей.	Семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
3.2	Під час спілкування з людьми визначати заходи, що можуть забезпечити досягнення визначених цілей або поліпшити результати діяльності із заходів охорони праці.		
3.3	Консультативний і комунікаційний взаємозв'язок з працівниками інших служб щодо робіт з охорони праці та безпеки життєдіяльності.		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Вимогливість до управлінського та виробничого персоналу відповідати функціональним обов'язкам.	Семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
4.2	Дотримуватися правил безпеки праці і нести відповідальність за їх виконання підлеглими.		
4.3	Відповідати за дотримання санітарно-гігієнічного та екологічного режиму попередження непередбачуваних негативних випадків та надзвичайних ситуацій під час проведення сервісних і ремонтних робіт в агропромисловому виробництві.		

Таблиця 3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів
навчання з навчальної дисципліни «Безпека праці в агрономії»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 4.	Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення в галузі агрономії.	Лекція, семінарські заняття, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм. самонавчання через Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 10	Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної підготовки в обсязі необхідному для спеціалізованої професійної роботи в галузі агрономії.	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, семінарські заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 16	Організовувати результативні і безпечні умови роботи.	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, семінарські заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль. 1.

Змістовий модуль 1. Зміст дисципліни Безпека праці в агрономії

Тема 1. Наукові основи безпеки життєдіяльності

Об'єкт та предмет безпеки життєдіяльності (БЖД). Основні завдання науки про безпеку людини, історія її розвитку. Основні поняття та визначення БЖД. Поняття небезпеки, безпеки, ризику та їх взаємозв'язки. Небезпека як основний фактор, що визначає рівень безпеки. Ризик.

Тема 2. Правові та організаційні питання з безпеки праці

Вступ, історія розвитку безпеки та охорони праці. Стан охорони праці, виробничого травматизму та професійних захворювань в Україні та світі. Соціально-економічне значення охорони праці. Основні поняття в галузі охорони праці. Предмет, зміст курсу та зв'язок з іншими дисциплінами.

Topic 2. Legal and organizational issues on labor protection

Introduction, history of labor protection development. The state of labor protection, occupational injuries and occupational diseases in Ukraine and the world. Socio-economic significance of labor protection. Basic concepts in the field of labor protection. Subject, content of the course and connection with other disciplines.

Тема 3. Законодавство України з охорони праці. Організація охорони праці на виробництві

Законодавчі акти України про охорону праці. Розділи та основні принципи Закону України «Про охорону праці». Права і пільги для працівників в Законі України «Про охорону праці». Відшкодування працівникам за шкідливі умови праці і втрату здоров'я. Праця жінок в Законі України «Про охорону праці». Праця підлітків в Законі України «Про охорону праці». Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці.

Тема 4. Державне управління охороною праці

Органи державного управління охороною праці, їх компетенція. Нагляд і контроль за охороною праці. Організація охорони праці на виробництві. Структура управління охороною праці (СУОП), її функції на підприємствах.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Виробнича санітарія та безпека праці

Тема 5. Основи виробничої санітарії

Поняття про систему людина – машина – середовище. Визначення терміну «виробнича санітарія». Фактори навколишнього середовища, їх параметри і дія на організм людини. Мікроклімат на робочому місці. Виробничий пил і шкідливі речовини. Шум і вібрація.

Тема 6. Вентиляція виробничих приміщень

Призначення та класифікація систем вентиляції. Природна вентиляція. Механічна вентиляція (штучна). Санітарні вимоги до вентиляційних установок. Засоби індивідуального захисту.

Тема 7. Загальні основи електробезпеки

Дія струму на організм людини. Фактори, що впливають на наслідки ураження струмом. Класифікація приміщень за ступенем ураження струмом. Засоби захисту від ураження електричним струмом.

Тема 8. Загальні основи пожежної безпеки

Процес горіння, його початкові форми та причини виникнення пожеж. Небезпечні та шкідливі фактори, що виникають при пожежі. Система протипожежного захисту. Попередження виникнення та розповсюдження пожеж. Вогнегасячі речовини. Засоби гасіння пожеж. Автоматичні системи гасіння пожеж.

Модуль 3.

Змістовий модуль 3. Професійний травматизм

Тема 9. Аналіз та профілактика професійного травматизму

Принципи аналізу нещасних випадків. Аналіз рівня виробничого травматизму. Характер виробничих травм. Причини виробничого травматизму. Профілактика травматизму.

Тема 10. Моделювання виробничих небезпек

Людино-машинні системи в сільському господарстві. Умови і обставини виникнення небезпечних ситуацій та їх наслідки. Моделювання процесів формування травм, аварій, катастроф.

Тема 11. Атестація та паспортизація умов праці

Загальні положення. Організація роботи по атестації. Вивчення факторів виробничого середовища і трудового процесу. Гігієнічна оцінка умов праці. Оцінка технічного та організаційного рівня робочого місця. Атестація робочих місць.

Тема 12. Захист населення при надзвичайних ситуацій

Принципи захисту населення і територій у разі загрози виникнення надзвичайних ситуацій Комплекс заходів з метою захисту населення, зменшення втрат та шкоди економіці у разі виникнення Н.С. Інженерний захист населення Швидкостроковані укриття. Найпростіші укриття

4. ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем лекцій	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Зміст дисципліни «Безпека праці в агрономії»												
Тема 1. Наукові основи безпеки життєдіяльності	7	1	1	–	–	5	7	0,5				6,5
Тема 2. Правові та організаційні питання з безпеки праці / Topic 1. Legal and organizational issues on labor protection	8	2	1	–	–	5	8	0,5				7,5
Тема 3. Законодавство України з охорони праці.	5	1	1	–	–	3	7	0,5				6,5
Тема 4. Державне управління охороною праці	6	2	1	–	–	3	8	0,5				7,5
Разом за модулем	26	6	4	–	–	16	30	2				28

Модуль 2.												
Змістовий модуль 2. Виробнича санітарія та безпека праці												
Тема 5. Основи виробничої санітарії	7	1	1	–	–	5	7	0,5	0,5			6
Тема 6. Вентиляція виробничих приміщень	9	1	2	–	–	6	8	0,5	0,5			7
Тема 7. Загальні основи електробезпеки	11	1	2	–	–	8	7	0,5	0,5			6
Тема 8. Загальні основи пожежної безпеки	11	1	2	–	–	8	8	0,5	0,5			7
Разом модулем 2	38	4	7	–	–	27	30	2	2			26
Модуль 3.												
Змістовий модуль 3. Професійний травматизм												
Тема 9. Аналіз та профілактика професійного травматизму	5	1	1	–	–	3	6		0,5			5,5
Тема 10. Моделювання виробничих небезпек	11	1	2	–	–	8	10		0,5			9,5
Тема 11. Атестація та паспортизація умов праці	5	1	1	–	–	3	7		0,5			6,5
Тема 12. Захист населення при надзвичайних ситуаціях	5	1	1	–	–	3	7		0,5			6,5
Разом за модулем	26	4	5	–	–	17	30		2			28
Усього годин	90	14	16	–	–	60	90	4	4			82

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1. Змістовий модуль 1. Зміст дисципліни «Безпека праці в агрономії»				
1	Навчання та інструктажі з охорони праці	усне опитування	2	0,25
2	Розробка посадових інструкцій з охорони праці	усне опитування	1	0,25
3	Інструкція з охорони праці головного агронома	усне опитування	1	0,25
4	Опрацювання розділу «Охорона праці» в колективному договорі	усне опитування	1	0,25
	Разом за змістовим модулем 1		5	1
Модуль 2. Змістовий модуль 2. Виробнича санітарія та безпека праці				
5	Визначення параметрів мікроклімату	усне опитування	1	0,5
6	Дослідження забрудненості повітря виробничим пилом	усне опитування	1	0,5

7	Дослідження забрудненості повітря шкідливими газами	усне опитування	1	0,5
8	Визначення освітленості виробничих приміщень і робочих місць Розрахунок потреб в засобах індивідуального захисту	усне опитування	2	0,55
	Разом за змістовим модулем 2		5	2
Модуль 3. Змістовий модуль 3. Професійний травматизм				
9	Розслідування нещасних випадків на виробництві	усне опитування	2	0,25
10	Розслідування професійних захворювань та аварій на виробництві	усне опитування	1	0,25
11	Долікарська допомога потерпілим	усне опитування	1	0,25
12	Моделювання виробничих небезпек	усне опитування	2	0,25
	Разом за змістовим модулем 3		6	1
	Усього годин		16	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Наукова база охорони праці України	4	6
2	Вплив характеру праці, санітарних особливостей виробничих процесів, устаткування, перероблюваної сировини та інших чинників виробництва на функціонування організму	6	8
3	Оцінка стану охорони праці на підприємствах	5	7
4	Розділ «Охорона праці» в колективному договорі (угоді) Яка різниця між колективним договором та угодою?	5	7
	Разом за змістовим модулем 1	20	28
5	Оптимальні значення освітленості робочого місця та способи його нормалізації	5	7
6	Розрахунок систем вентиляції виробничих приміщень.	5	7
7	Розрахунок об'єму пожежного резервуару для підприємства.	5	7

8	Розрахунки розмірів світлових отворів в виробничих приміщеннях та штучного освітлення.	5	7
	Разом за змістовим модулем 2	20	28
9	Аналіз травматизму в сільському господарстві Моделювання виробничих небезпек	7	8
10	Технічні засоби пожежогасіння, їх види, особливості конструкцій Розрахунок кількості вогнегасників та їх розташування на об'єкті	5	6
11	Оцінка небезпек, які виникають при роботі з електрообладнанням	4	6
12	Аналіз небезпеки при роботі з шкідливими і вибухо-пожежонебезпечними речовинами	4	6
	Разом за змістовим модулем 3	20	26
	Усього годин	60	82

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання дисципліни «Безпека праці в агрономії» використовуються наступні методи (технології) навчання:

7.1 Традиційні методи (технології) навчання:

Лекція — логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами очності та демонстрацією дослідів. Лекція покликана формувати в студентів основи знань з певної наукової галузі, а також визначити напрямок, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять та самостійної роботи студентів з відповідної навчальної дисципліни.

Практичне заняття — вид заняття, на якому студенти під керівництвом викладача проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди в спеціально обладнаних навчальних лабораторіях з використанням устаткування, пристосованого для умов навчального процесу. Дидактичною метою лабораторного заняття є практичне підтвердження окремих теоретичних умінь та навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі. Перелік тем лабораторних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Самостійна робота — Форма роботи, яка передбачає вирішення актуального питання курсу самостійно, формує навички пошуку та синтезу інформації.

7.2 Інноваційні методи (технології) навчання

Проблемні лекції – направлені на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами; увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При викладанні лекції студентам даються питання для самостійного розмірковування, проте лектор сам відповідає на них, не чекаючи відповідей студентів. Система питань у ході лекції має активізуючу роль, спонукає студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Мозковий штурм – метод розв’язання невідкладених завдань за дуже обмежений час, суть якого полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових товарів та послуг.

Рольові ігри – форма активізації студентів, за вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Ділові ігри – метод імітації (наслідування, відображення) прийняття управлінських рішень у різноманітних ситуаціях шляхом гри (програвання, розігрування) за правилами, що вже існують або розробляються самими учасниками. Він реалізуються через самостійне вирішення студентом поставленої проблеми за умови недостатності необхідних знань, коли студент змушений самостійно опановувати новий зміст або шукати нові зв’язки у вже засвоєному матеріалі.

7.3 Дистанційне навчання

Дистанційне навчання – індивідуалізований процес передання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, яке створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційне навчання в Уманському НУ здійснюється відповідно до положення «ПРО СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ НАВЧАННЯМ MOODLE УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-sistemu-upravlinnya-navchannyam-Moodle-Umanskogo-NUS.pdf>

Дисципліна «Безпека праці в агрономії» для дистанційного навчання розміщена на платформі «MOODLE»
<https://moodle.udau.edu.ua/>

7.4 Перелік наочних та технічних засобів навчання

Наочні засоби:

- слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point; відео-презентації;
- інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
- нормативно-технічна документація.

Технічні засоби:

- Термометр.
- Кататермометр.
- Анемометр.
- Психрометр Августа або аспіраційний психрометр Ассмана.
- Секундомір МК ВЗ-34.
- Барометр.
- Аспіратор Мігунова.
- Терези аналітичні.
- Аналітичні фільтри аерозольні.
- Барометр-анероїд.
- Ексикатор з сірчаною кислотою.
- Газоаналізатор УГ–2.

8 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту. Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані лабораторні роботи, зроблені доповіді, презентації, активність під час дискусій. Поточний контроль з дисципліни «Безпека праці в агрономії» включає тематичне оцінювання та модульний контроль. Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з дисципліни, самостійні, лабораторні та контрольні роботи. Поточний контроль за виконанням самостійного завдання здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Поточний - під час виконання практичних, та індивідуальних завдань, контроль за засвоєнням цього модуля (модульний контроль). Форму проведення поточного контролю і систему оцінювання визначає кафедра, на якій викладається дисципліна.

Модульний контроль проводиться у формі описових самостійних робіт, усній і письмовій відповіді та комп'ютерного тестування (на платформі MOODLE <https://moodle.udau.edu.ua/>). Кількість отриманих балів з кожного виду

навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий - включає екзамен із цієї навчальної дисципліни.

Кожен модуль може оцінюватись в умовних балах пропорційно обсягу часу, відведеному на засвоєння матеріалу цього модуля.

Кількість умовних балів за навчальні заняття студента становить 70% (коефіцієнт 0,7) і 30% (коефіцієнт 0,3) припадає на екзамен від загальної кількості умовних балів.

Таким чином, максимальні рейтинги за навчальну роботу студента під час поточного контролю (за навчальні заняття) та за атестацію під час підсумкового контролю відповідно становитимуть: $R_{НР} = 70$ балів; $R_{АТ} = 30$ балів; $R_{ДИС} = 100$ балів.

Студенти, які протягом навчального семестру під час поточного контролю набрали суму балів, що менша за 50 % від загального розрахункового рейтингу з навчальної роботи $R_{НР}$ (тобто менше 35 балів), зобов'язані до початку залікової сесії підвищити його, інакше вони не допускаться до підсумкового контролю (екзамену) і матимуть академічну заборгованість.

Відповідно до отриманих балів студентам присвоюють відповідні кредити ECTS. Кредити записують у журнал рейтингового оцінювання знань і умінь студента.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ПРИ ФОРМІ КОНТРОЛЮ «Екзамен»

Поточне тестування та самостійна робота												дослідну роботу/Заохо	Екзамен	Сума
Модуль 1				Модуль 2				Модуль 3						
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
Т 1	Т 2	Т 3, Т 4	МК 1	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11, Т 12	МК2			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	30	100

Т.1, Т.2 ... Т.5 – теми змістових модулів.

10. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

11.1 Типова програма

1. Типова навчальна програма нормативної дисципліни «основи охорони праці» для вищих навчальних закладів для всіх спеціальностей і напрямів підготовки за освітньо-кваліфікаційними рівнями «молодший спеціаліст» та «бакалавр» / Ткачук К. Н., Запорожець О. І., Русаловський А. В., Баженов О. К., Зацарний В. В., Полукаров О. І., Дашковська О. В., Гладкая Л. А., Калда Г. С., Беліков А. С., Березуцький В. В. Київ, 2011. 16 ст.

11.2 Методичні вказівки

Модульна програма, рекомендована література, методичні вказівки для проведення практичних робіт (1. Березовський А. П., Прокопенко Е. В., Трус О. М. Методичні вказівки для виконання практичного заняття з дисциплін «Основи охорони праці» на тему: «Організація навчання з охорони праці на підприємствах» студентами денної та заочної форм навчання освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр». Умань, 2019. 20 с.;

2. Березовський А. П., Прокопенко Е. В., Трус О. М. Методичні вказівки для виконання практичного заняття з дисциплін «Безпека життєдіяльності (модуль Охорона праці)» та «Охорона праці в галузі» на тему: «Вивчення порядку проведення розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві»

студентами денної та заочної форм навчання освітніх ступенів «Бакалавр», «Магістр». Умань: Уманський НУС, 2020. 58 с.;

3. Березовський А. П., Прокопенко Е. В., Трус О. М. Методичні вказівки для виконання практичного заняття з дисциплін «Безпека життєдіяльності (модуль Охорона праці)» та «Охорона праці в галузі» на тему: «Вивчення порядку проведення розслідування та обліку професійних захворювань і аварій на виробництві» студентами денної та заочної форм навчання освітніх ступенів «Бакалавр», «Магістр». Умань: Уманський НУС, 2020. 47 с.).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Основи охорони праці: Підручник. 3-є видання, доповнене та перероблене. / [К.Н. Ткачук, В.В. Зацарний, Д.В. Зеркалов, О.І. Полукаров, В.С. Коз'яков, Л.О. Мітюк, Ю.О. Полукаров, Т.Є. Луц]; за ред. К.Н. Ткачука. – К.: Основа, 2014. – 456 с.
2. Голінько В.І. Основи охорони праці: підручник / В.І. Голінько; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – 2-ге вид. – Д.: НГУ, 2014. – 271 с.
3. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підручник. 5-е вид. / Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О.; за ред. М.П. Гандзюка. – К.: Каравела, 2011. – 384 с.
4. Охорона праці в галузі: навчальний посібник / П. С. Атаманчук, В. В. Мендерецький, О. П. Панчук, Р. М. Білий - К. : «Центр учбової літератури», 2017. - 322 с.

Допоміжна

1. Березовський А. П., Трус О. М., Прокопенко Е. В. Стан виробничого травматизму та професійних захворювань в Україні. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2019. №. 1 (24). С. 241–249.
2. Прокопенко Е.В. Моделювання виробничих небезпек та зменшення їх шкідливого впливу при проведенні механізованих робіт / Е.В. Прокопенко, І.О. Лісовий, Т.С. Лісова // Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету. – Умань, 2015. – Вип. 90. – С. 21–29.
3. Березовський А.П. Стан виробничого травматизму на виробництвах Черкаської області / А.П. Березовський, Е.В. Прокопенко, О.М. Трус // Збірник наукових праць Уманського НУС. – Умань, 2015. – Вип. 87. – Ч. 1: Агрономія. – С. 73 – 79.)
4. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи) : навч. посіб. За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. Львів : «Тріада плюс», 2010. 648 с.

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Конституція України. Основний закон. – К., 1996.
2. Про адміністративні порушення: Закон України. – К., 1993.

3. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1994. - № 27.
4. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. – К., 1998.
5. Про охорону здоров'я: Закон України. – К., 1992.
6. Про охорону праці: Закон України. – К., 1992.
7. Про пожежну безпеку: Закон України. – К., 1993.
8. Про цивільну оборону України: Закон України від 3 лютого 1993 р. – К., 1993.
9. Закон України: Про правові засади цивільного захисту від 24 червня 2004 р.
10. Закон України: Про охорону навколишнього природного середовища від 25.06.1991 р.
11. Закон України: Про пестициди і агрохімікати від 2 березня 1995 р.
12. Закон України: Про правовий режим надзвичайного стану від 16 березня 2000 р.
1. Державні стандарти України ЗДУТУ з питань охорони праці.
2. Типове положення про порядок проведення і перевірки знань з питань охорони праці НПАОПО. 00–4.12–05.
3. Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. НПАОПО. 00. – 6.02 – 04.
4. Пожежна безпека (нормативні акти та інші документи). // К., 1997. Т.1,2,3,4.
5. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості виробничого процесу. // Охорона праці, 1998, № 6. – С. 28-29.
6. Правила охорони праці в сільському господарстві. ДНАОП 2.0.00 – 01 – 00. К.: Форт, 2001. – 378 с.
7. Закон України: Про аварійно-рятувальні служби від 14 грудня 1999 р.
8. Закон України «Про охорону праці».
9. Кодекс законів про працю України.
10. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
11. Закон України «Про пожежну безпеку».
12. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».
13. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Держгірпромнагляду. URL. <http://www.dnopr.kiev.ua>
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://portal.rada.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

6. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система
«Нормативні акти України (НАУ)»

Адреси сайтів в INTERNET

1. Наукова бібліотека УНУ <http://library.udau.edu.ua/>.
2. Офіційний веб-сайт <http://www.udau.edu.ua>
3. Навчально-інформаційний портал УНУ
<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam.html?level=master>
4. Сайт кафедри <https://piop.udau.edu.ua/>
5. Сторінка курсу в MOODLE <https://moodle.udau.edu.ua/>

13. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни “Безпека праці в агрономії” або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

14. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни “Безпека праці в агрономії”, студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

15. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2025/2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. Змінено наповнення навчальної дисципліни відповідно до програмних результатів навчання та компетентностей.
2. Оновлено список рекомендованої літератури новими джерелами.
3. Передбачені заняття з використанням презентацій та/або доповідей англійською мовою.